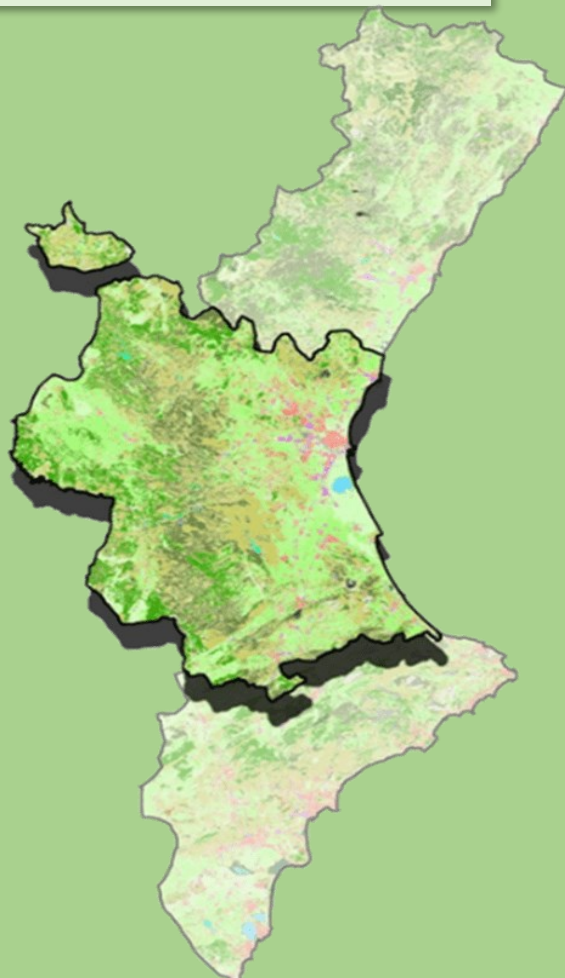

INFORME DE CONJUNTURA I SEGUIMENT DE LA SEQUERA

ÍNDEX

1. RESUM	3
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS	4
2.1. Temperatures	4
2.2. Precipitacions	7
2.3. Reserva d'humitat del sòl	10
2.4. Índex de precipitació estandarditzat (índex de sequera)	11
2.5. Vent	12
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I ELS RECURSOS CIRCULANTS	13
3.1. Estat dels embassaments	13
3.2. Seguiment d'indicadors d'escassetat	14
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS	15
5. ESTAT DELS CULTIUS	17
5.1. Cereals gra	17
5.2. Hortícoles	19
5.3. Cítrics	20
5.4. Fruiters de fruit carnós	27
5.5. Fruiters de fruita seca: ametler	29
5.6. Vinya	29
5.7. Olivar	30
5.8. Garrofera	31
6. Annexos	33
6.1. Índex de mapes	33
6.2. Índex de gràfics	33
6.3. Índex de quadres	33
6.4. Índex d'imatges	33
6.5. Índex de fonts	34

1. RESUM

Durant el mes de novembre van continuar les altes **temperatures**, amb una mitjana de 15,8 °C, 2,8 °C per damunt de la sèrie històrica recollida en el període 2008-2022 (xarxa SIAR de l'IVIA). Desagregant les dades entre temperatures mínimes i màximes, va haver-hi més anomalia pel dia que a la nit, un fet que resulta coherent amb la situació de vents de ponent predominant durant el mes. La **precipitació** total va ser d'1,8 l/m², això és, un 97 % inferior a la mitjana interanual de la xarxa SIAR registrada entre els anys 2008 i 2022, i fonamentalment es concentraria entre els dies 2 i 9 de novembre.

Referent als **cereals**, les terres ja estaven preparades per a la sembra, i, en alguns camps, els cereals es trobaven en fase de germinació. En les zones productores d'arròs, i en funció de la zona, els camps continuaven inundats o s'estava procedint al fangueig.

Respecte a les **hortalisses**, al Camp de Morvedre s'estaven duent a terme les últimes plantacions de cols de tardor i prompte començaria la recollida de coliflors. A l'Horta Sud arrancava la campanya d'hortalisses d'hivern, i les carxofes continuaven el seu cicle amb les primeres recol·leccions, a principis del mes, de les plantacions del final de l'estiu.

En l'àmbit dels **cítrics** va continuar la collita de clementines de mitja temporada i de taronja navelina, mentre que les mandarines híbrides i les taronges tardanes prosseguien la fase de maduració. S'hi van apreciar problemes de viratge de color de la fruita per absència de fred.

Quant al **caqui**, la collita estava bastant avançada. Els vents forts del mes havien provocat caiguda de fruits i danys per ramades.

Prosseguia la recol·lecció de **fruiters** com l'alvocater, i havia finalitzat en el cas del kiwi.

Els **ametlers** es trobaven en estat fenològic de gemmes d'hivern i es realitzaven labors de poda.

En relació amb la **vinya**, prosseguien els treballs de poda.

Quant a l'**olivar**, s'estava en plena campanya de recollida d'olives.

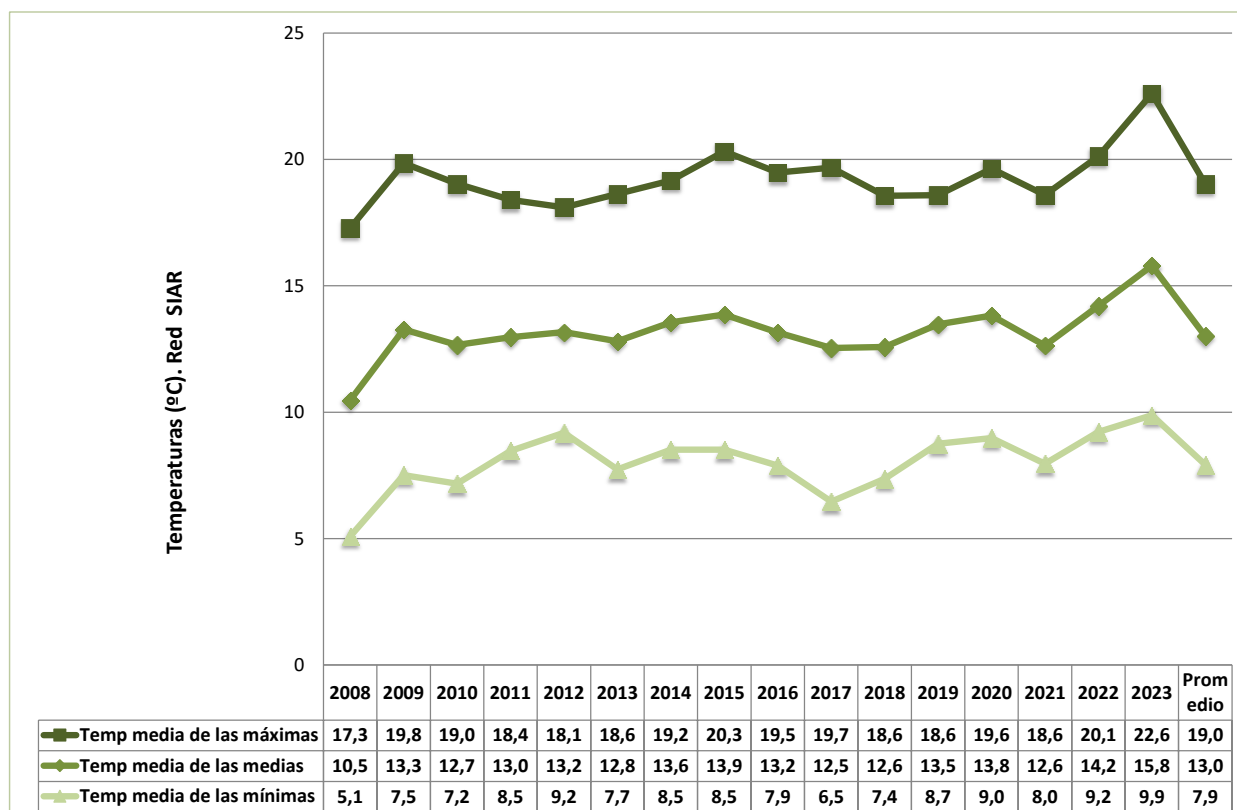
Finalment, i pel que respecta a les **garroferes**, es van fer labors de poda i el quallat havia sigut abundant.

2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

2.1. Temperatures

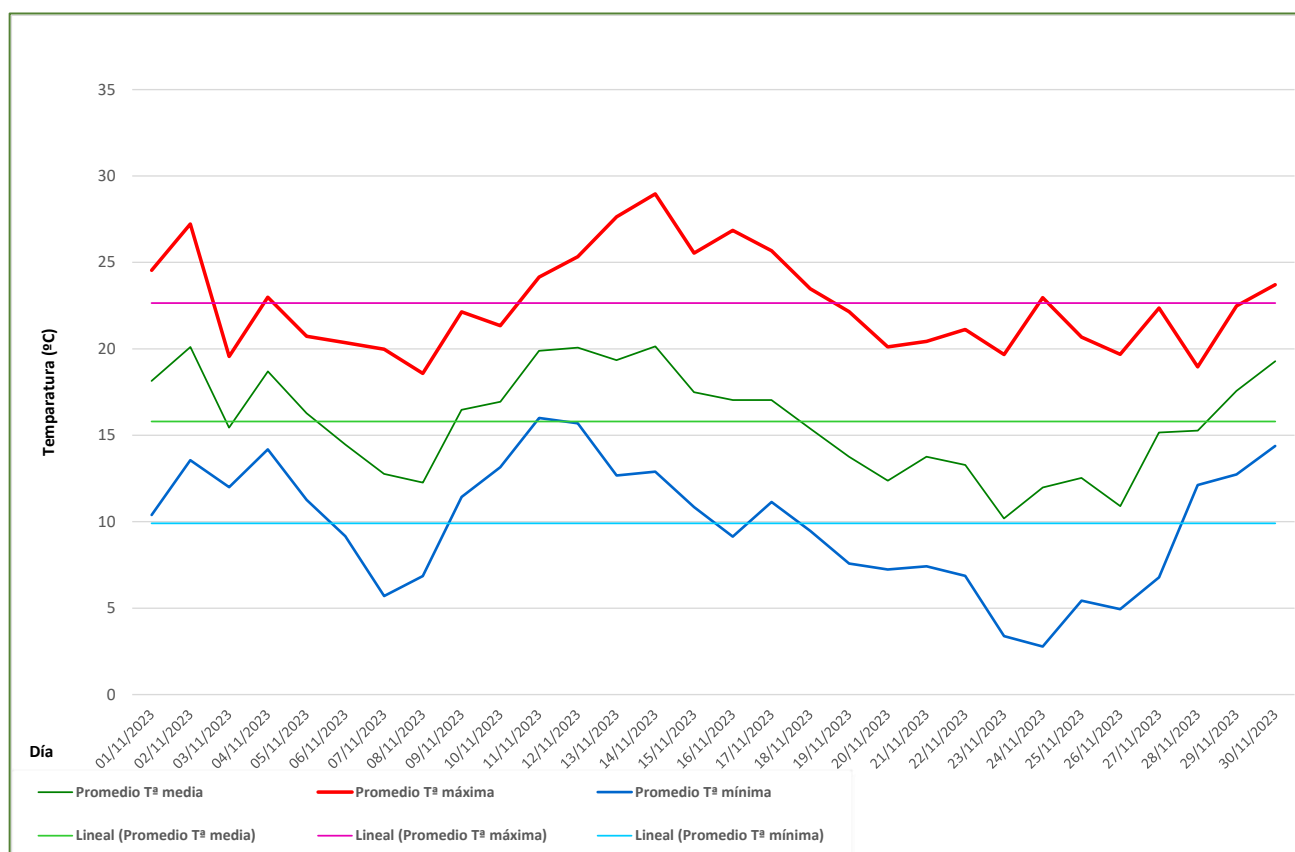
El mes d'octubre va ser **extremadament càlid** a la província de València. La temperatura mitjana es va situar en els 15,8 °C, això és, 2,8 °C per damunt de la sèrie històrica recollida en el període 2008-2022 (xarxa SIAR de l'IVIA).

Gràfic 1. Temperatures màximes, mínimes i mitjanes.¹

Segons AEMET, novembre de 2023 ha sigut el més càlid, almenys, des de 1950. Desagregant les dades entre temperatures mínimes i màximes, hi ha hagut més anomalia durant el dia (+3,8 °C) que a la nit (+1,7 °C), cosa que resulta coherent amb la situació de vents de ponent predominant durant el mes. Va haver-hi dos pics càlids molt notables: el primer, a mitjan mes, centrat en el dia 14; i el segon, els dos dies finals.

En el gràfic següent es pot observar l'evolució diària de la temperatura mitjana, màxima i mínima a la província de València i la seua comparació amb la mitjana del període 2008-2020 (xarxa SIAR).

Gràfic 2. Temperatures diàries.¹

A continuació es mostren les dades dels principals indicadors agrometeorològics recollides per les estacions de la xarxa SIAR de l'IVIA de la província. Els valors més alts estan marcats de roig, i els més baixos, de blau.

Tal com s'observa en la taula següent, la temperatura màxima de les màximes es va produir a Gandia Marxuquera (31,2 °C). Quant a la temperatura mínima de les mínimes, es va registrar a Campo Arcís (-4,3 °C).

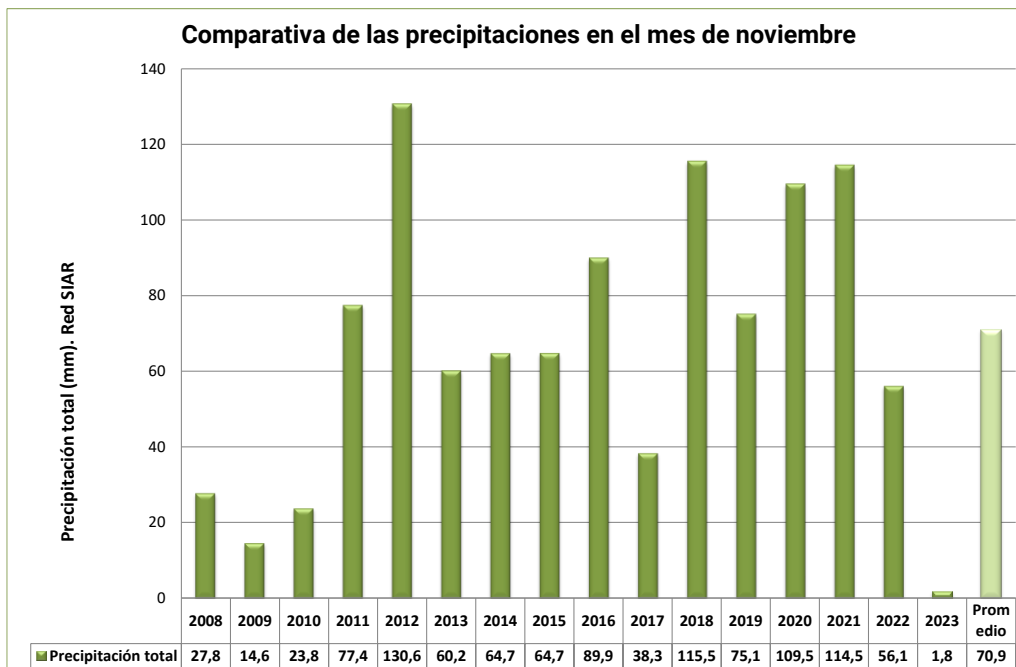
Estació	T med de las med °C	Tmáx de las máx °C	T mín de las mín °C	HR med de las med %	Vmed km/h	Direc V	Racha máx km/h	ETo total mm	Horas frío	P total mm
Algemesí	16,6	29,0	4,0	61,5	5,9	SO	51,8	65,6	22,5	2,8
Benavites	14,9	28,3	0,2	69,0	3,7	O	49,5	46,9	45,5	1,0
Benifaió	16,6	29,4	2,4	59,2	7,4	O	55,2	72,7	27,0	5,4
Bolbaite	15,4	29,2	0,8	60,6	4,5	NO	36,2	54,3	53,5	0,4
Bélgida	15,9	30,4	-0,2	58,2	6,3	SO	48,4	69,9	46,0	0,6
Bétera	15,5	29,9	0,7	60,9	8,4	O	55,3	75,0	49,0	0,4
Carcaixent EEA	16,9	30,3	3,2	59,4	4,8	N	49,0	61,5	27,5	0,0
Carlet CE Coop	16,4	28,6	0,8	61,5	6,7	N	66,8	68,8	43,5	1,5
Cheste	15,1	30,0	0,5	58,2	4,5	NO	44,3	51,9	63,5	1,2
Chulilla	15,1	28,2	3,5	55,6	7,4	O	44,9	68,9	22,0	5,4
Gandia Marxuquera	17,2	31,2	2,1	55,0	4,1	O	38,2	57,0	30,5	0,8
Godella	15,8	27,2	2,6	58,4	6,7	O	48,5	65,0	26,5	1,0
Llutxent EEA	15,4	27,9	4,5	59,4	7,8	N	67,1	70,3	18,5	0,3
Llíria	15,1	29,6	1,3	58,6	7,1	NO	53,7	66,5	58,5	0,8
Moncada IVIA	15,8	30,8	1,2	61,0	6,2	N	50,9	64,8	45,5	1,0
Montesa	16,2	29,8	3,2	57,4	4,0	SO	35,0	53,7	29,0	0,4
Pedralba	16,2	29,1	5,0	56,1	4,1	O	34,0	51,3	12,0	2,2
Picassent	16,3	27,3	4,9	59,3	6,3	O	42,9	65,6	13,5	1,0
Polinyà de Xúquer	16,7	28,9	3,9	62,4	4,5	O	37,4	56,0	20,0	2,3
Campo Arcís	11,3	25,0	-4,3	69,8	8,9	O	63,0	53,6	150,0	5,0
Requena Cerrito	11,6	25,1	-1,9	68,2	5,8	N	45,7	44,6	96,5	10,1
Sagunt	16,8	30,3	4,7	55,8	9,7	O	67,4	86,5	8,5	0,4
Tavernes de Valldigna	17,6	31,1	1,8	53,6	5,2	NO	50,1	66,5	21,0	0,8
Villalonga	17,5	30,4	7,7	51,7	5,6	O	42,4	69,7	0,0	0,2
Villanueva de Castellón	16,4	29,9	1,9	51,7	4,3	SO	43,5	55,8	0,0	0,2
Xàtiva	15,7	30,7	0,8	61,8	2,8	SO	32,5	45,3	51,0	1,6

Quadre 1. Indicadors agrometeorològics de les estacions SIAR de la província de València¹.

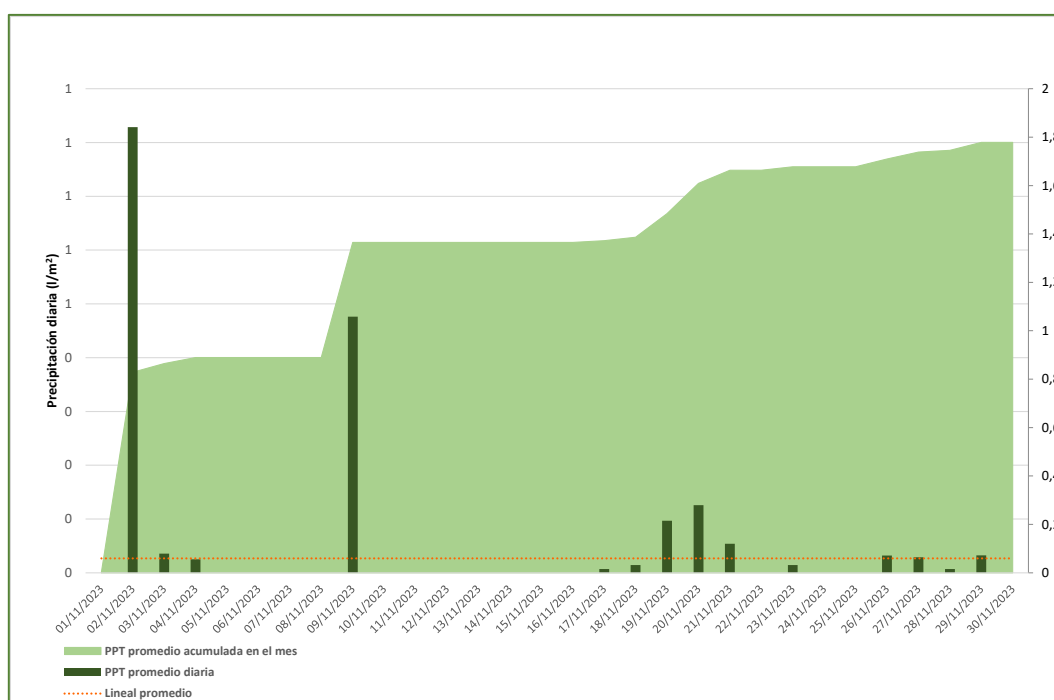
2.2. Precipitacions

La precipitació total va ser d'1,8 l/m², això és, un 97 % inferior a la mitjana interanual de la xarxa SIAR registrada entre els anys 2008 i 2022, per la qual cosa el mes es va considerar **extremadament sec**.

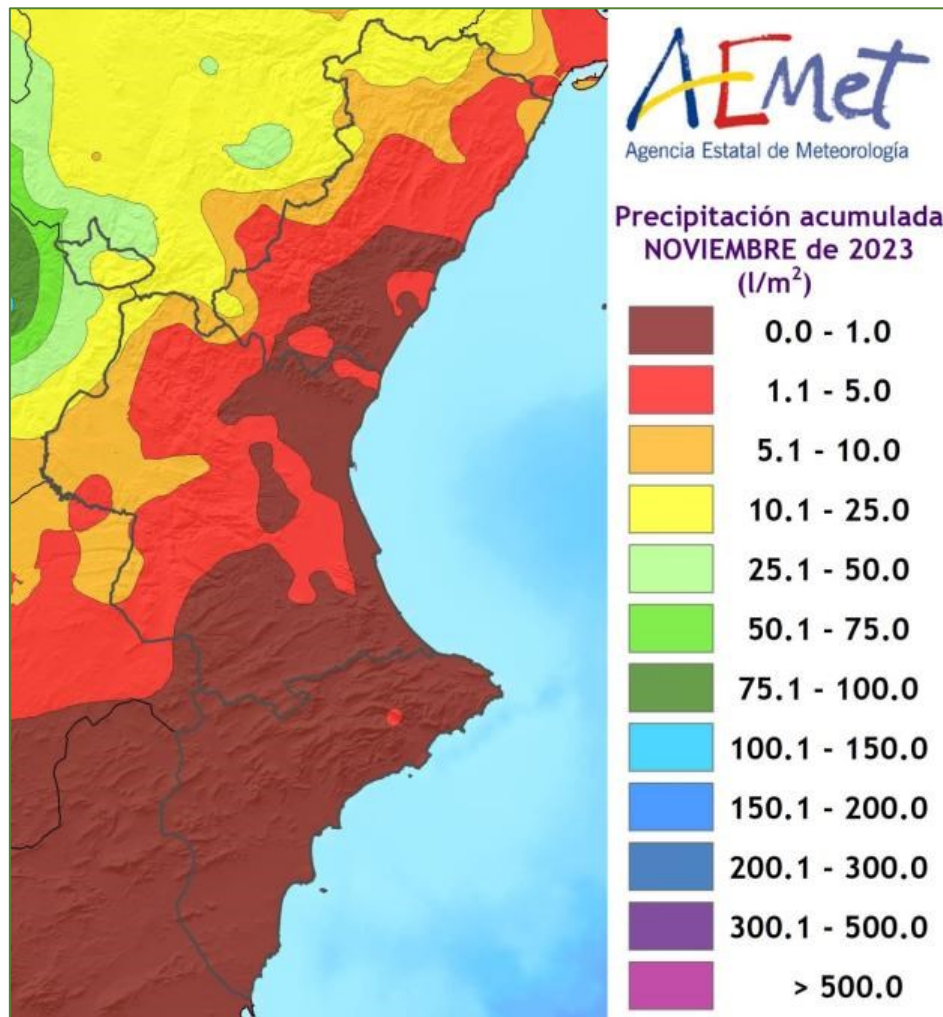

Gràfic 3. Comparativa de les precipitacions en el mes.¹

Les precipitacions es van concentrar fonamentalment entre els dies 2 i 9 de novembre.

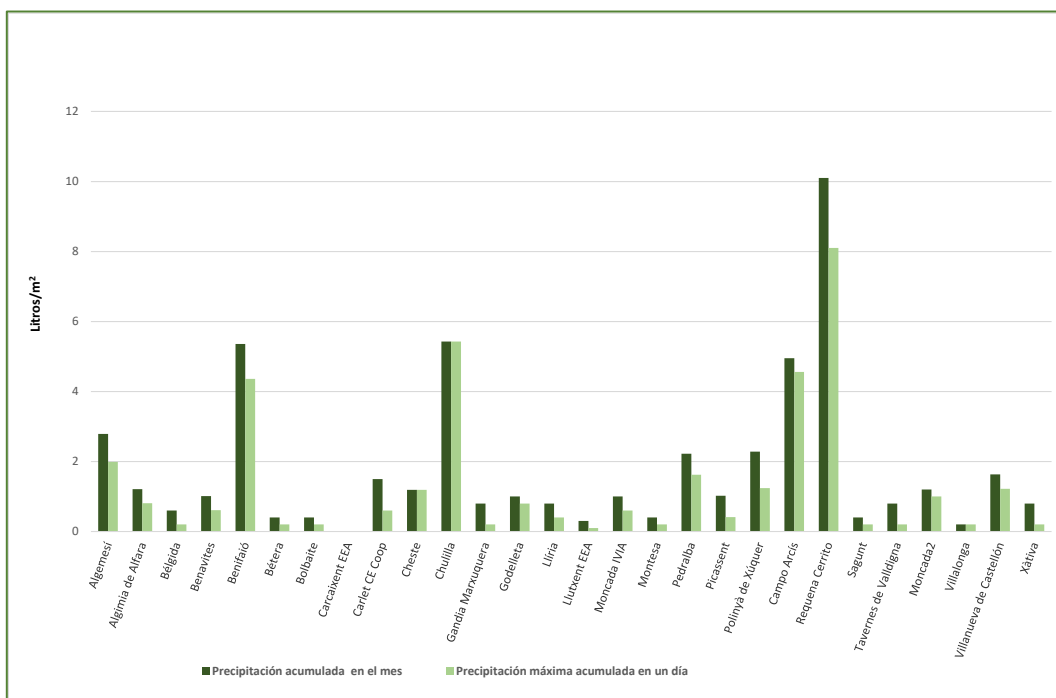
Gràfic 4. Precipitació diària i acumulada.¹

Mapa 1. Precipitació acumulada.²

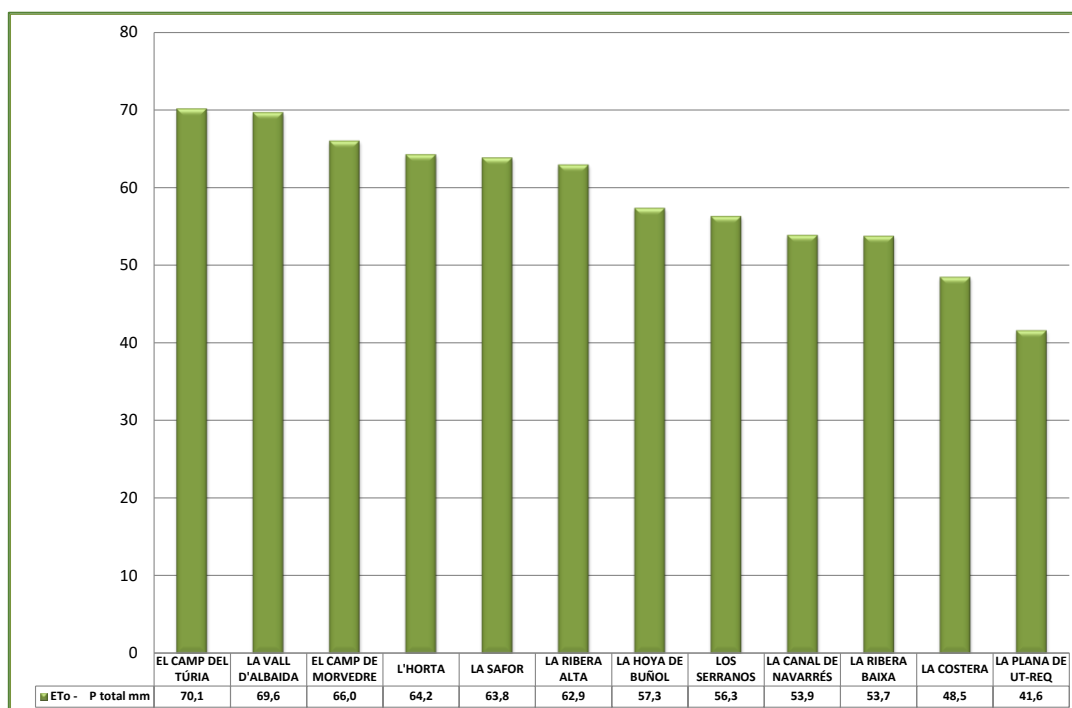
L'estació de Requena Cerrito i Campo Arcís va registrar la màxima precipitació acumulada al llarg del mes, amb 10,1 l/m².

Quant a les pluges caigudes en un sol dia, també va ser l'observatori localitzat a Requena Cerrito el que va obtenir el valor més alt, amb 8,1 l/m², el dia 2, seguit de l'estació de Chulilla, amb 5,43 l/m² el mateix dia 2.

Gràfic 5. Precipitació acumulada per estació.¹

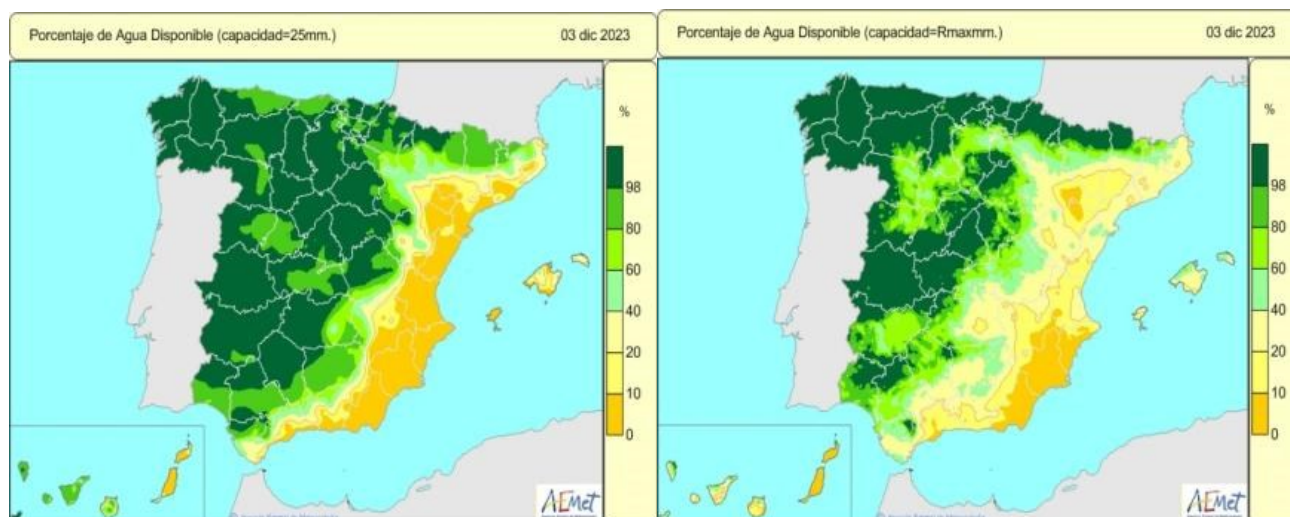
Pel que fa a la gràfica de distribució d'evapotranspiració (ETo) menys precipitacions totals (PP), s'observa que a la comarca del Camp del Túria és on el balanç va ser més alt, amb 70,1 mm, mentre que el més baix es va donar a la comarca de la Plana d'Utiel-Requena, amb 41,6 mm.

Gràfic 6. ETo - PP per comarca.¹

2.3. Reserva d'humitat del sòl

Es va intensificar el dèficit d'humitat¹ tant en les capes superiors com en les inferiors del sòl, amb una reserva d'humitat del sòl en les capes superficials per davall del 10 % en pràcticament tota la província. Per la seua banda, en les capes inferiors, la reserva d'humitat es va emmarcar per davall del 40 % en totes les comarques.

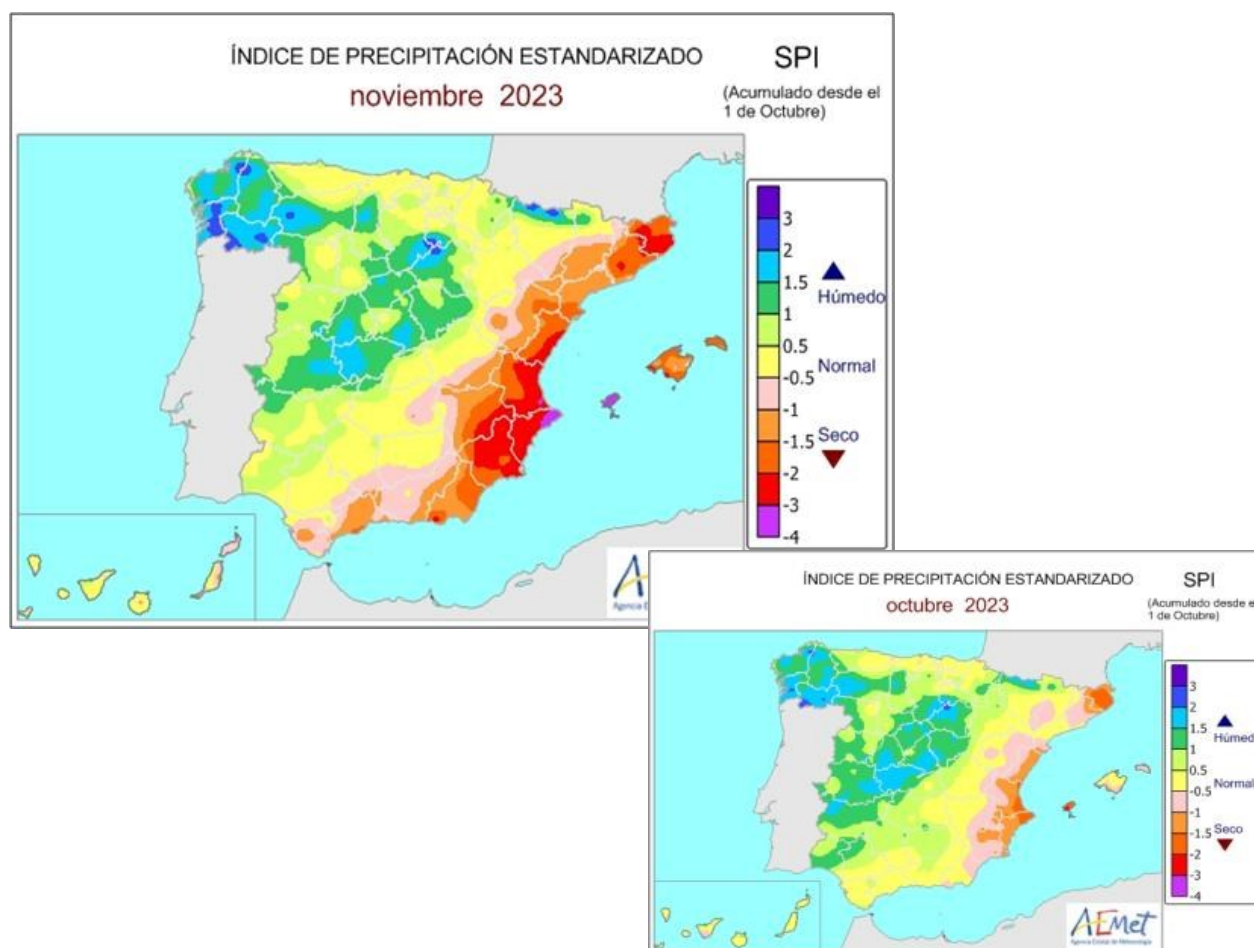

Mapa 2. Reserva hídrica del sòl.²

¹ El percentatge d'humitat d'un sòl en la capa superficial mesura la relació entre l'aigua disponible (AD) i una quantitat d'aigua disponible total de 25 mm (ADT = volum contingut a capacitat de camp – volum contingut en punt de pansiment). La profunditat a la qual equival esta ADT depén del tipus de sòl (oscil·la entre 20 i 25 centímetres per a un sòl franc, per exemple). El percentatge d'humitat del sòl respecte de la reserva màxima (Rmàx) fa referència, en canvi, a la quantitat d'ADT que un sòl pot retindre en un volum que assolix la profunditat de les arrels, i dona informació, per tant, de les capes més profundes del perfil.

2.4. Índex de precipitació estandaritzat (índex de sequera)

L'índex de precipitació estandaritzat (SPI)² segons l'aigua acumulada des del començament de l'any hidrològic (1 d'octubre) va registrar valors entre -1 i -4 vegades la desviació estàndard en tot el territori provincial, la qual cosa va suposar un important empitjorament respecte al mes anterior.

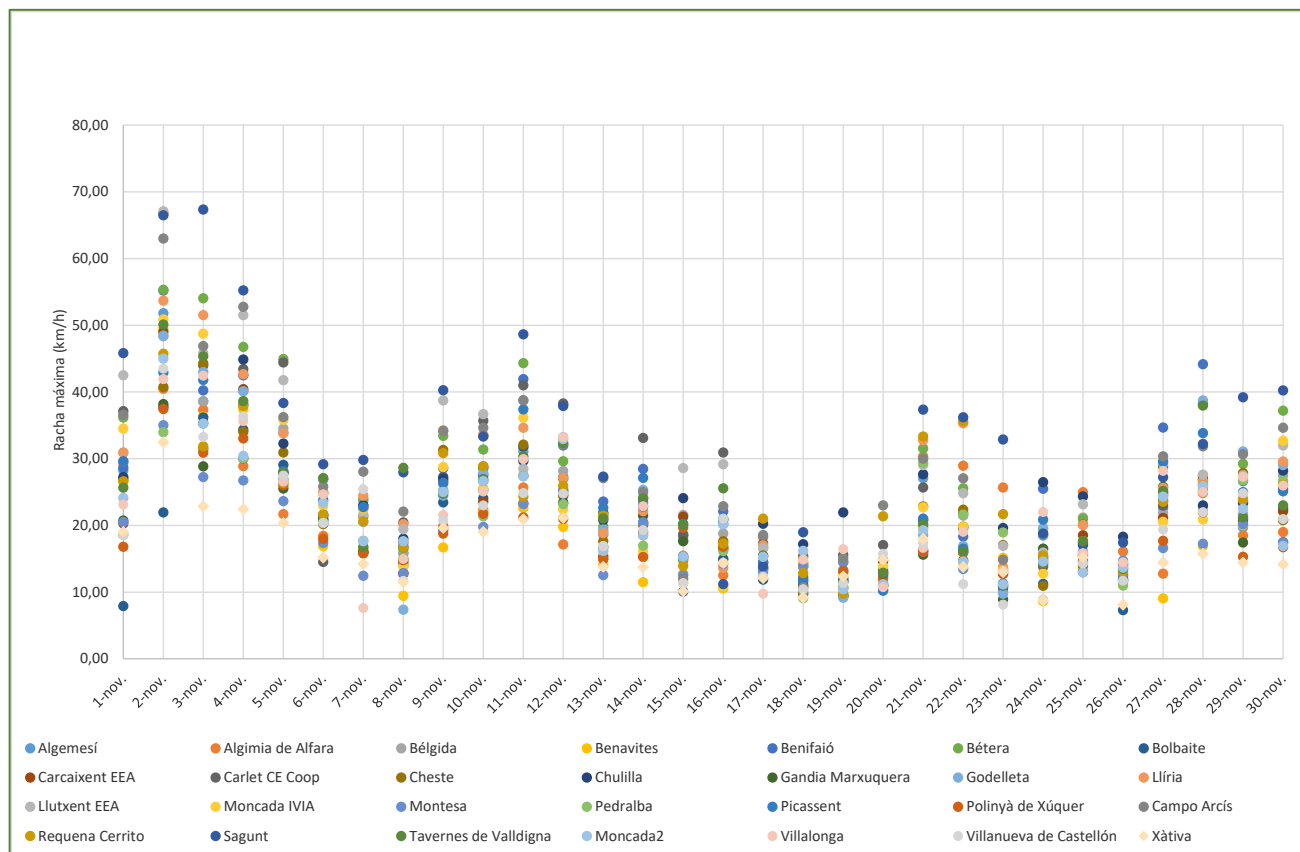
Mapa 3. Índex de precipitació estandaritzat.²

L'índex de precipitació estandaritzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'ocurrència d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació de què es tracte respecte de la mitjana, una vegada la distribució original de la precipitació ha sigut transformada a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació, mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d'un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu de l'SPI, de manera que, com més elevats siguin els valors absoluts de l'índex negatiu, més seriós serà l'esdeveniment (font: AEMET).

2.5. Vent

A la província, va haver-hi 58 ocasions en les quals es van superar vents de 40 km/h, i van ser els dies 2 i 3 de novembre els que van registrar vents més forts. El valor més alt es va observar a Sagunt, amb 67,4 km/h el dia 3.

Gràfic 7. Ratxa màxima de vent.¹

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I ELS RECURSOS CIRCULANTS

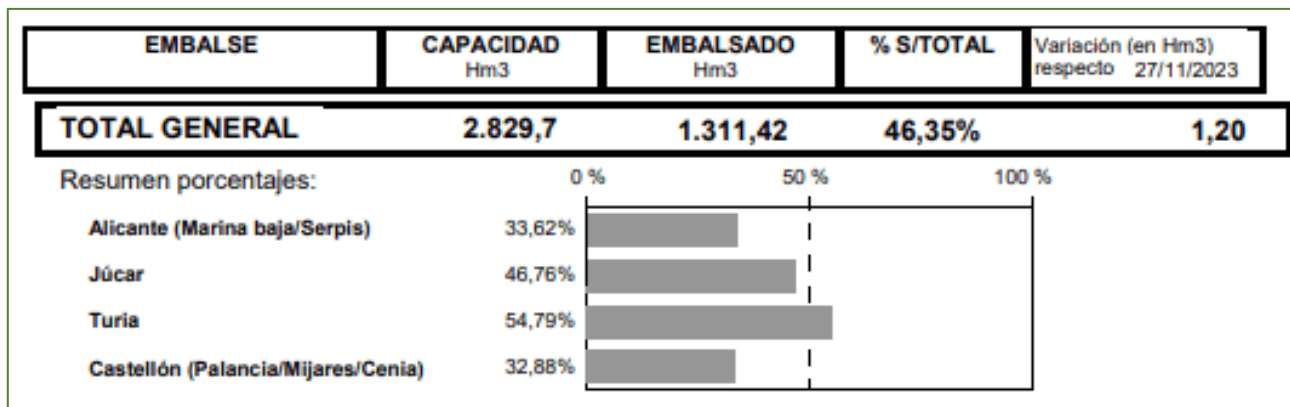
3.1. Estat dels embassaments

La situació dels embassaments de la conca a la província va presentar els valors següents en data 4 de desembre de 2023:

EMBALSE	CAPACIDAD Hm3	EMBALSADO Hm3	% S/TOTAL	Variación (en Hm3) respecto 27/11/2023
Sistema MARINA BAJA				
AMADORIO	15,8	3,85	24,33%	-0,07
GUADALEST	13,0	6,49	49,93%	-0,07
Sistema SERPIS				
BENIARRES	27,0	8,43	31,21%	-0,25
Sistema JUCAR-TURIA				
<i>Júcar</i>				
LA TOBA	9,7	5,18	53,39%	0,27
ALARCON	1.118,0	577,85	51,69%	3,81
CONTRERAS	360,8	231,26	64,10%	-0,34
<i>Complejo Cortes</i>				
EL MOLINAR	4,0	2,67	66,75%	0,40
CORTES II	118,0	105,63	89,52%	1,54
LA MUELA	20,0	15,41	77,05%	0,15
EL NARANJERO	29,0	18,44	63,59%	-1,99
Total:	171,0	142,15	83,13%	0,10
<i>Bajo Júcar</i>				
TOUS-LA RIBERA	378,6	61,59	16,27%	0,30
ESCALONA	98,7	4,52	4,58%	-0,01
BELLUS	69,2	15,85	22,90%	0,13
<i>Magro</i>				
FORATA	37,3	10,47	28,07%	-0,12
<i>Turia</i>				
ARQUILLO DE SAN BLAS	21,0	13,80	65,62%	0,02
BENAGEBER	221,3	139,30	62,93%	-3,08
LORIGUILLA	73,2	22,62	30,90%	1,40
BUSEO	7,5	1,30	17,33%	0,00
Sistema PALANCIA				
REGAJO	6,0	1,37	22,90%	0,00
ALGAR	6,3	0,01	0,18%	0,00
Sistema MIJARES				
ALCORA	1,4	0,56	40,76%	-0,01
ARENOS	110,9	51,47	46,40%	1,03
MARIA CRISTINA	18,4	1,88	10,20%	-0,07
SICHAR	49,3	7,25	14,70%	-1,68
BALAGUERAS	0,1	0,09	75,69%	0,00
VALBONA	0,5	0,22	44,50%	0,00
MORA DE RUBIELOS	1,0	0,21	21,28%	0,00
Sistema CENIA				
ULLDECONA	11,0	2,26	20,56%	-0,14
Sistema OTROS				
ALMANSA	1,6	1,09	68,20%	0,01
ONDA	1,0	0,35	35,03%	-0,01

Quadre 2. Informe estat d'embassaments. 3

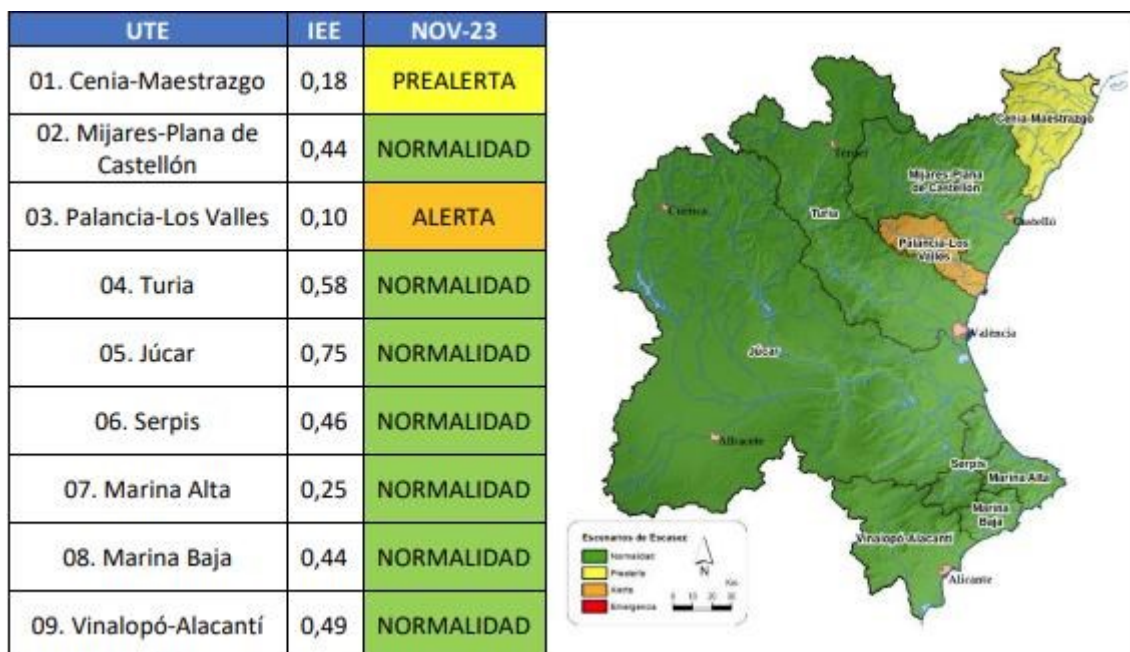
Segons les dades de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHX), el volum embassat en data 4 de desembre de 2023 era de 1.311,42 hm³, la qual cosa va representar una ocupació del 46,35 % i una baixada respecte al percentatge d'octubre que es trobava en el 47,03 %.

Quadre 3. Resum percentatges embassaments de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer.²

3.2. Seguiment d'indicadors d'escassetat

L'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) va ser el següent:

Mapa 4. Indicador d'escassetat Xúquer.²

La situació al llarg d'un any de les diferents UTE es reflectix en el quadre següent, en el qual es pot observar com, el mes de novembre, totes les unitats territorials provincials es van mantindre en situació de normalitat, llevat la de Palància-les Valls.

UTE	dic-22	ene-23	feb-23	mar-23	abr-23	may-23	jun-23	jul-23	ago-23	sep-23	oct-23	nov-23
UTE 01. Cenia-Maestrazgo	0,58	0,71	0,50	0,56	0,43	0,42	0,46	0,45	0,49	0,70	0,57	0,18
UTE 02. Mijares-Plana de Castellón	0,71	0,67	0,66	0,61	0,53	0,45	0,58	0,58	0,53	0,50	0,50	0,44
UTE 03. Palancia-Los Valles	0,58	0,61	0,62	0,51	0,38	0,34	0,33	0,44	0,33	0,37	0,22	0,10
UTE 04. Turia	0,90	0,86	0,82	0,80	0,71	0,65	0,73	0,75	0,72	0,70	0,63	0,58
UTE 05. Júcar	0,92	0,86	0,83	0,70	0,59	0,54	0,60	0,65	0,70	0,73	0,73	0,75
UTE 06. Serpis	0,68	0,61	0,65	0,58	0,56	0,59	0,67	0,70	0,72	0,71	0,58	0,46
UTE 07. Marina Alta	0,81	0,69	0,71	0,64	0,37	0,38	0,50	0,61	0,63	0,59	0,35	0,25
UTE 08. Marina Baja	0,64	0,56	0,53	0,51	0,47	0,47	0,55	0,58	0,60	0,62	0,54	0,44
UTE 09. Vinalopó-Alacantí	0,84	0,84	0,86	0,42	0,24	0,59	0,64	0,64	0,64	0,66	0,58	0,49

Quadre 1. Situació UTE-Xúquer.³

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

De l'1 al 5 de novembre es van produir danys per vents prolongats a la Ribera Alta, que van afectar cultius de cítrics, caqui i oliveres, amb trencaments i deshidratació de branques i caiguda i ramades de fruits.

A la Foia de Bunyol va haver-hi episodis de vents forts entre el 2 i el 10 de novembre, que van provocar depreciacions en cítrics, caqui i oliveres.

Pel que respecta al Camp de Morvedre, les ratxes de forts vents de ponent dels dies 1 a 4 de novembre van generar incidències en cítrics de diferents municipis de la comarca consistents en ramades, caiguda de fruits i defoliació en els arbres més exposats als vents de ponent.

*Imatge 1. Danys per ramades en València lane late (Sagunt)*⁶

*Imatge 2. Caiguda de València late per vent (Puçol)*⁶

Imatge 3. Caiguda de València midnight per vent (Quart de les Valls)⁶

Imatge 4. Danys en cítrics per vent (Carlet)⁸

5. ESTAT DELS CULTIUS

5.1. Cereals gra

Cereals d'hivern

A la Vall d'Aiora, els cereals es trobaven en fase de germinació.

A la Vall d'Albaida, les terres ja estaven preparades per a la sembra, si bé les males campanyes anteriors i la falta de pluja havien causat que hi haguera menys superfície per sembrar.

Imatge 5. Camp llaurat amb conreador (Ontinyent) [11](#)

Imatge 6. Camp llaurat amb pala (Fontanars dels Alforins) [11](#)

Cereals d'estiu: arròs

En les zones productores d'arròs, i en funció de la zona, els camps continuaven inundats o s'estava procedint al fangueig.

A continuació, s'aprecia en les imatges de satèl·lit en la banda d'infraroig en data 12 d'octubre a l'esquerra i del 30 de novembre a la dreta.

Imatge 7. Satèl·lit en la banda d'infraroig⁴

5.2. Hortícoles

Al Camp de Morvedre s'estaven duent a terme les últimes plantacions de cols de tardor i prompte començaria la recollida de coliflors.

A l'Horta Nord, les hortalisses no s'havien vist tan afectades pels vents forts del mes, per no estar tan exposades a estos com els cultius llenyosos, si bé podrien aparéixer afeccions com la planxada en fulles i en fruits. L'ambient sec havia disminuït la incidència de malalties criptogàmiques, però podria afavorir el nombre de generacions de les plagues i els vectors transmissors de virosis.

A l'Horta Sud arrancava la campanya d'hortalisses d'hivern. En les carxofes es van produir les primeres recol·leccions a principis del mes en les plantacions de final de l'estiu. En general, la grandària era un poc inferior de l'habitual en zones com Alaquàs-Picanya. Com que les temperatures eren bastant suaus, s'havia accelerat el cicle de cultiu.

Imatge 8. Col xinesa (Puçol) [↗](#)

Imatge 9. Coliflor (Sagunt) [↗](#)

5.3. Cítrics

- **La Safor**

Els tarongers exposats al vent de ponent presentaven fulles cremades i caiguda de fruits, especialment en les taronges navelina i València late.

La recol·lecció de clemenules i navelines de la comarca estava arribant a la fi.

A continuació, es mostra l'estat fenològic dels cítrics de la comarca:

GRUP	VARIETAT	ESTADI FENOLÒGIC	DESCRIPCIÓ
SATSUMES	Iwasaki	89	Fruit madur
CLEMENTINES	Basol	89	Fruit madur
NÀVEL	Lane late	79	Fruits amb el 90 % de grandària
NÀVEL	Navelina	89	Fruit madur
BLANQUES	València late	79	Fruits amb el 90 % de grandària
HÍBRIDS	Afourer	79	Fruits amb el 90 % de grandària

Quadre 4. Estats fenològics dels cítrics a la Safor⁵

Imatge 10. Fulles i mandarines afourer en terra (Gandia)⁵

*Imatge 11. Clemenvilles (Gandia)*⁵

*Imatge 12. Clemenules (Gandia)*⁵

- **El Camp de Morvedre**

L'absència de pluges estava permetent un bon ritme de collita, si bé havia resultat necessari allargar els tractaments contra la mosca del Mediterrani i els àcars i incrementar el consum d'aigua.

La poca amplitud tèrmica entre les temperatures diürnes i nocturnes no afavoria el canvi de color dels cítrics i estava forçant el fet que la fruita, en ple mes de novembre, estiguera havent de ser sotmesa a processos de desverdiment en magatzem.

La recol·lecció de les clementines primerenques podia donar-se per conclosa, i es constata que no quedava fruita en els arbres. Es considerava que l'inici de la campanya citrícola havia sigut bo, amb molta demanda i bons preus per a l'agricultor.

Al llarg del mes s'havia incrementat la collita de clementines de mitja temporada, en la qual predominava clarament la varietat clemenules, una varietat amb una demanda molt bona, i es van collir fins i tot els camps amb danys per graníssol, la fruita més danyada dels quals s'estava destinant a indústria.

A continuació, es mostra l'estat fenològic dels cítrics de la comarca:

GRUP	VARIETAT	ESTADI FENOLÒGIC	DESCRIPCIÓ
CLEMENTINES PRIMERENQUES	Clemenrubí, oronules	89	Fruit madur
CLEMENTINES MITJA ESTACIÓ	Clemenules	89	Fruit madur
HÍBRIDS	Diversos	79	Fruits amb el 90 % de grandària
NÀVEL	Diversos	79	Fruits amb el 90 % de grandària
BLANQUES	València late i altres tardanes	79	Fruits amb el 90 % de grandària

Quadre 5. Estats fenològics dels cítrics al Camp de Morvedre⁶

Imatge 13. Clemenules (Sagunt)⁶

- **L'Horta Nord**

Els vents forts i secs havien produït danys mecànics com el trencament de branques, la caiguda de fulles i fruits, les rascades, i, d'altra banda, deshidratació de fulles i fruits, semblant a l'escaldat en els cereals. També havien afectat les característiques organolèptiques de la fruita pels efectes en el balanç entre acidesa i sucre.

A conseqüència d'esta situació, els costos s'havien incrementat per la necessitat de més regs i les dificultats en els tractaments fitosanitaris pels vents forts.

- **L'Horta Sud**

En tarongers prosseguia la recol·lecció del grup de les nàvel, com les varietats newhall o navelina, al mateix temps que començaven a collir-se varietats comunes com la salustiana. S'observava una producció inferior a conseqüència de les temperatures altes de la primavera i de l'estiu, sense tot just precipitacions, que havien generat disrupcions en el cicle de cultiu i en la floració, especialment.

En els mandariners, havia finalitzat la recollida de moltes varietats del grup de les satsumes i començava el tall de clementines oroval, clemenules o fina. Igual que en tarongers, les altes temperatures de primavera i estiu havien tingut un impacte negatiu en la producció.

- **El Camp de Túria**

A continuació, es mostra l'estat fenològic dels cítrics de la comarca:

GRUP	VARIETAT	ESTADI FENOLÒGIC	DESCRIPCIÓ
BLANQUES	València late	79	Fruits amb el 90 % de grandària
NÀVEL	Navelina, newhall	89	Fruit madur
NÀVEL	Washington nàvel, nàvel Foios	79	Fruits amb el 90 % de grandària
NÀVEL	Lane late	79	Fruits amb el 90 % de grandària
CLEMENTINES	Oronules, clemenules	89	Fruit madur
HÍBRIDS	Ortanique	79	Fruits amb el 90 % de grandària

Quadre 6. Estat fenològic dels cítrics al Camp de Túria¹²

- **La Ribera Alta**

En la zona d'Alzira, la falta de fred havia retardat el viratge de color de la fruita, i, a conseqüència d'això, l'inici de la recol·lecció en varietats com la navelina. A la important quantitat de fruits caiguts pel fort vent, va caldre afegir els fruits que s'estaven desprenent per la deshidratació de la planta. Estos fruits cauen a terra sense peduncle, i, d'esta manera, es diferencien dels fruits amb peduncle caiguts per l'efecte mecànic del vent. S'observava una forta demanda de cítrics per a la indústria i s'està recollint molta fruita de terra.

A continuació, es mostra l'estat fenològic dels cítrics de la comarca:

GRUP	VARIETAT	ESTADI FENOLÒGIC	DESCRIPCIÓ
SATSUMES	Diverses	89	Fruit madur
CLEMENTINES	Diverses	89	Fruit madur
NÀVEL	Navelina	89	Fruit madur
BLANQUES	València late	79	Fruits amb el 90 % de grandària
HÍBRIDS	Diverses	79	Fruits amb el 90 % de grandària

Quadre 7. Estats fenològics dels cítrics a la Ribera Alta²

En la zona de Carlet, el vent fort que va haver-hi durant diversos dies va provocar caiguda de fruita de l'arbre, sobretot en les varietats de taronja. També s'havien produït deprecacions per les ramades

dels cítrics. Durant els dies de vent fort continuat, en algunes parcel·les s'havien detectat símptomes de deshidratació tant de les fulles dels arbres com de la collita.

En general, la fruita en camp presentava un bon calibre, la recol·lecció avançava a bon ritme, més de pressa que altres anys, ja que es constata un cert minvament de producció en mandarines precoces.

De moment, i, a conseqüència de l'absència de pluges, no s'hi observaven problemes de "pixat".

La recollida de les satsumes estava concloent a finals de novembre en la varietat owari.

Respecte a la navelina, la recol·lecció es va iniciar al novembre i avançava a bon ritme. La grandària, en general, era bona.

També continuaven els talls en el grup de clementines iniciades el mes anterior com oroval, orogrande i clemenules, després d'haver finalitzat amb les varietats primerenques (marisol, oronules i arrufatina).

Continuava la fase d'engrossiment i canvi de color dels cítrics en varietats de recol·lecció tardana del grup taronges (navelate, lane late, etc.) i clementines tardanes (hernandina, kara, etc.). Al novembre s'havien iniciat les aplicacions en camp de fungicides i bactericides cúprics, així com tractaments per a la conservació de la pell i per a previndre l'abscisió del fruit madur en cítrics (fitohormones com l'àcid 2-4-D o fitoreguladors la matèria activa dels quals és el Diclorprop-P), quan finalitza el viratge de color.

Imatge 14. Clementines en fase de viratge de color (Carlet)²

- **La Canal de Navarrés**

Continuava a bon ritme la collita dels cítrics amb preus, en general, superiors a anys anteriors. Els forts vents de ponent dels primers dies del mes havien provocat una certa caiguda de fruit, a més de ramades. El vent també havia ocasionat deshidratació i caiguda de fulles en les parts altes de l'arbratge i en les zones de la parcel·la més exposades al vent. Esta situació havia sigut més palesa en les parcel·les amb dèficit de reg.

- **La Vall d'Albaida**

El desenvolupament dels cítrics era normal, i l'estat fenològic de la navelina era de fruit madur, amb tota la producció pràcticament recol·lectada, si bé en esta comarca la seua presència resulta testimonial.

5.4. Fruiters de fruit carnós

- **Alvocat**

Al Camp de Morvedre començava a apreciar-se la collita i s'esperava que la campanya fora bona, almenys pel que fa a quantitat, ja que els calibres es veien xicotets.

- **Caqui**

A la Safor, a l'Horta Sud, al Camp de Túria i a la Vall d'Albaida, la campanya de recol·lecció del caqui estava bastant avançada.

Al Camp de Morvedre encara quedava algun camp per collir, si bé la campanya es donava pràcticament per finalitzada.

En la zona d'Alzira, la recollida de fruits, molt generalitzada en totes les zones productores de la comarca, s'havia vist alentida en la primera meitat del mes per la necessitat d'esperar a la peritació prèvia dels danys provocats pel fort vent. La quantitat de fruita rebutjada per a la comercialització en fresc estava sent molt elevada, ja que les ramades en el caqui no tenen eixida comercial.

En la zona de Carlet, el fort vent registrat els primers dies del mes havia depreciat en gran manera la fruita pendent de recol·lecció. S'havien produït danys en quantitat (caiguda de fruita a terra) i danys en qualitat (danys per ramades). El fort vent havia incidit també en la part vegetativa de l'arbre, amb la consegüent deterioració de les fulles i la caiguda d'estes, per la qual cosa, en algunes parcel·les amb tractament de retard, la fruita arribaria en unes condicions justes quant a qualitat del producte.

L'augment del rebuig estava sent considerable, tant en camp com en magatzem, i els costos de recol·lecció eren més alts a causa de la necessitat de seleccionar la fruita sana i sense marques per les ramades.

La recol·lecció en camp estava prevista que finalitzara en els últims dies de desembre, abans del que sol ser habitual.

Quant al cotonet, la incidència va ser molt inferior en tota la campanya. Quant a la mosca de la fruita, la calor dels últims mesos havia fet que les poblacions foren més altes i hi haguera més fruits afectats.

Imatge 15. Caqui (el Puig)⁶

Imatge 16. Camp de caquis (Enguera)⁶

A l'Horta Sud, a mitjan mes, es va completar la recol·lecció de les diferents finques de caqui.

A la Canal de Navarrés havia continuat la collita del caqui. Els forts vents de ponent dels primers dies van produir una certa caiguda de fruit i ramades, ja que este fruit es danya molt fàcilment a causa de la pell fina que presenta. D'altra banda, les plantacions havien anat entrant en la fase de parada hivernal, amb la consegüent caiguda de fulla.

- **Kiwi**

A l'Horta Sud s'havia recol·lectat el 100 % de la collita de kiwi, el 75 % de la qual romania en cambres.

5.5. Fruiters de fruita seca: ametler

A l'Horta Nord s'observava que, a conseqüència de les temperatures més elevades de l'habitual per a esta època de l'any, les fulles es mantenien més temps en l'arbre, prolongant el cicle vegetatiu, amb el perill de l'efecte que tindria una gelada en estes condicions. S'havia constatat un pes inferior del fruit en la llavor del que sol ser habitual.

En l'Horta Sud, els arbres prosseguien el seu procés de defoliació, si bé hi havia casos en què les altes temperatures motivaven que conservaren la fulla, i, en algun cas, s'havien observat brotades secundàries, la qual cosa podria anar en detriment de la campanya pròxima, en esgotar-se prematurament les reserves.

Al Camp de Túria, a la Serrania i a la Plana d'Utiel-Requena, els ametlers es trobaven en estat fenològic 00-A (gemmes d'hivern).

A la Vall d'Albaida, l'ametla ja estava recollida i s'estaven fent treballs de poda. Els arbres encara presentaven bastant fulla.

Imatge 17. Ametler podat (Fontanars dels Alforins) ¹¹

5.6. Vinya

Al Camp de Túria, a la Serrania i a la Plana d'Utiel-Requena, l'estat fenològic de la vinya era el 47-0 (agostament i caiguda de fulles).

Una vegada finalitzada la verema, a l'Horta Sud, a la Serrania, a la Plana d'Utiel-Requena i a la Vall d'Albaida, havien començat els treballs de poda.

Imatge 18. Vinya en espatlera podada (Fontanars dels Alforins) [11](#)

5.7. Olivar

A la Vall d'Aiora, al Camp de Túria, a la Serrania i a la Plana d'Utiel-Requena, les oliveres es trobaven en estat fenològic 89-J2 (verolada completa. Maduració) i s'estava en plena campanya de recollida d'olives.

A l'Horta Sud, la coloració dels fruits finalitzava, alhora que començava la recol·lecció. La quantitat de fruits podria ser inferior que en campanyes anteriors, però, en general, estos presentaven una bona grandària.

A la Canal de Navarrés, la recollida s'havia desenvolupat a bon ritme, i, en general, presentava una producció mitjana d'un 85-90 % d'una collita habitual. L'alt preu de l'oli d'oliva al consumidor havia estimulat l'interés de tots els productors per recol·lectar l'oliva enguany. L'oliva de secà havia presentat un poc de deshidratació a causa de la pràctica absència de precipitacions.

Imatge 19. Oliveres (Loriguilla) ¹⁰

A la Vall d'Albaida, l'estat fenològic de l'olivera se situava entre el 88-J1 (80 % de la superfície acolorida) i el 89-J2 (verolada completa. Maduració). La recol·lecció estava pràcticament finalitzada.

Imatge 20. Olivar recol·lectat (la Font de la Figuera) ¹¹

A la Ribera Alta, la collita de l'oliva havia anat a bon ritme i la grandària de les olives era bona. El vent dels primers dies del mes havia provocat, en algunes zones, la caiguda d'olives a terra i també havia afectat negativament la qualitat del producte final. La campanya de recollida de l'oliva a través de les cooperatives es preveia que conclguera en els últims dies de novembre o principis de desembre.

5.8. Garrofera

Al Camp de Túria, les garroferes es trobaven en l'estat fenològic 51 (obertura de botons florals).

A l'Horta Sud, les garroferes, disperses per tota la comarca, especialment en les zones limítrofes a les serres, com en els termes municipals de Montserrat i Torrent-Loriguilla, vegetaven amb normalitat. Es registraven algunes plantacions noves per l'alta demanda de les últimes campanyes.

A la Ribera Alta, el quallat de garrofes havia sigut abundant. Hi havia bones expectatives de collita per a la campanya del 2024. En algunes parcel·les es duia a terme la poda dels arbres i passades amb aladre del sòl per a airejar-lo i que retinguera l'aigua de la pluja.

Imatge 21. Garroferes (Loriguilla) [10](#)

Secció d'Estudis Agraris

Novembre 2023

6. Annexos

6.1. Índex de mapes

Mapa 1. Precipitació acumulada. ²	8
Mapa 2. Reserva hídrica del sòl. ²	10
Mapa 3. Índex de precipitació estandarditzat. ²	11
Mapa 4. Indicador d'escassetat Xúquer. ³	14

6.2. Índex de gràfics

Gràfic 1. Temperatures màximes, mínimes i mitjanes. ¹	4
Gràfic 2. Temperatures diàries. ¹	5
Gràfic 3. Comparativa de les precipitacions en el mes. ¹	7
Gràfic 4. Precipitació diària i acumulada. ¹	7
Gràfic 5. Precipitació acumulada per estació. ¹	9
Gràfic 6. ETo – PP per comarca. ¹	9
Gràfic 7. Ratxa màxima de vent. ¹	12

6.3. Índex de quadres

Quadre 1. Indicadors agrometeorològics de les estacions SIAR de la província de València ¹	6
Quadre 2. Informe estat d'embassaments. ³	13
Quadre 3. Resum percentatges embassaments de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer. ³	14
Quadre 4. Estats fenològics dels cítrics a la Safor ⁵	21
Quadre 5. Estats fenològics dels cítrics al Camp de Morvedre ⁶	23
Quadre 6. Estat fenològic dels cítrics al Camp de Túria ¹²	25
Quadre 7. Estats fenològics dels cítrics a la Ribera Alta ⁷	25

6.4. Índex d'imatges

Imatge 1. Danys per ramades en València lane late (Sagunt) ⁶	16
Imatge 2. Caiguda de València late per vent (Puçol) ⁶	16

<i>Imatge 3. Caiguda de València midnight per vent (Quart de les Valls)</i> ⁶	17
<i>Imatge 4. Danys en cítrics per vent (Carlet)</i> ⁸	17
<i>Imatge 5. Camp llaurat amb conreador (Ontinyent)</i> ¹¹	18
<i>Imatge 6. Camp llaurat amb pala (Fontanars dels Alforins)</i> ¹¹	18
<i>Imatge 7. Satèl·lit en la banda d'infraroig</i> ⁴	19
<i>Imatge 8. Col xinesa (Puçol)</i> ⁶	20
<i>Imatge 9. Coliflor (Sagunt)</i> ⁶	20
<i>Imatge 10. Fulles i mandarines afourer en terra (Gandia)</i> ⁵	21
<i>Imatge 11. Clemenvilles (Gandia)</i> ⁵	22
<i>Imatge 12. Clemenules (Gandia)</i> ⁵	22
<i>Imatge 13. Clemenules (Sagunt)</i> ⁶	24
<i>Imatge 14. Clementines en fase de viratge de color (Carlet)</i> ⁸	26
<i>Imatge 15. Caqui (el Puig)</i> ⁶	28
<i>Imatge 16. Camp de caquis (Enguera)</i> ⁹	28
<i>Imatge 17. Ametler podat (Fontanars dels Alforins)</i> ¹¹	29
<i>Imatge 18. Vinya en espatlera podada (Fontanars dels Alforins)</i> ¹¹	30
<i>Imatge 19. Oliveres (Loriguilla)</i> ¹⁰	31
<i>Imatge 20. Olivar recol·lectat (la Font de la Figuera)</i> ¹¹	31
<i>Imatge 21. Garroferes (Loriguilla)</i> ¹⁰	32

6.5. Índex de fonts

¹ Font: elaboració pròpia a partir de dades de la xarxa SIAR.

² Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

³ Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer).

⁴ Font: EO-Browser-ESA.

⁵ Font: OCA de la Safor.

⁶ Font: OCA del Camp de Morvedre.

⁷ Font: OCA de la Ribera Alta-Alzira.

⁸ Font: OCA de la Ribera Alta-Carlet.

⁹ Font: OCA d'Enguera i la Canal.

¹⁰ Font: OCA de l'Horta Sud-Aldaia.

¹¹ Font: OCA de la Vall d'Albaida-Ontinyent.

¹² Font: OCA del Camp de Túria.